

OL'NZIELSTER

Uitgave oktober/november 2020

30e jaargang, nr. 121

Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl en Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl

www.oldenzijl.nl/wordpress - www.nicolaaskerkoldenzijl.nl

Dick Knol	voorz+secretaris	06-24614068
Gerrit Bodde	penningmeester	0595-433107
Paul de Voigt	lid	06-21860445
Eric Zijp	lid	0595-434925
vacature		

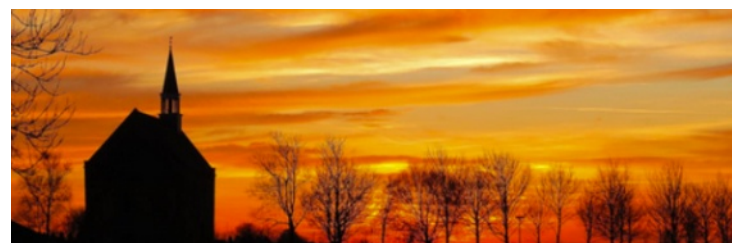
— DÖRPSHOES — Lutje Brussel

Dörpshoes Lutje Brussel

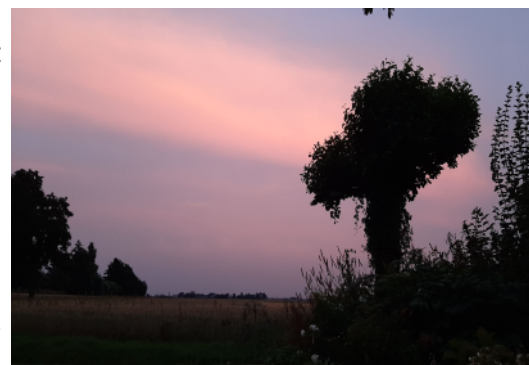
Het dorpshuis houdt stand en is elke zaterdag vanaf 16.00 uur open. Uiteraard met inachtneming van de coronamaatregelen.

Mooie luchten voor iedereen

Leek in de zomer de lucht wat betreft het coronavirus een klein beetje op te klaren, de herfst bracht wederom onzekere en spannende tijden. Opnieuw werd het credo 'social distancing'. Maar dat valt mensen zwaar. Iedereen is het zat. Meer dan zat. Daar zijn we het allemaal wel over eens. Maar tegelijkertijd ontstaat er ook een soort tweedeling. Een tweedeling tussen mensen die het helemaal hebben gehad met de steeds weer strenger

wordende maatregelen en daar ook lang niet altijd het nut van inzien én mensen die vinden dat het wél noodzakelijk is om je te houden aan de regels die van hogerhand worden voorgeschreven. Nou blinkt hogerhand ook niet bepaald uit door duidelijkheid, dus zelfs voor trouwe opvolgers is het af en toe haast niet meer te volgen. Maar los van welke opvatting je hebt, los van wat je van de regels vindt en los van hoe je de risico's inschat, één ding is duidelijk: het virus legt nog steeds over heel veel dingen een schaduw. Toch gaan bepaalde dingen ook gestaag door. Dagen rijgen zich aaneen, elke ochtend komt de zon op en elke avond gaat hij gewoon weer onder. Onveranderlijk, ongestoord, virus of geen virus.

Soms is het bewolkt en zie je het alleen maar licht of donker worden. Maar als je geluk hebt, word je verrast door een prachtige show en verschijnen ineens, zomaar voor je kamer- of keukenraam, de mooiste lichteffecten, die je werkelijkheid of waanzin even doen relativeren. Voor iedereen even prachtig, corona of geen corona. Dan klaart de lucht letterlijk even op. Laten we daar in ieder geval samen van genieten! En verder: blijf vooral gezond!

Nieuwe bewoners

Toen het net niet meer zo heeeeeeel erg warm was, gingen Yolande en Liesbeth langs bij alweer een nieuwe aanwinst voor het dorp: de bewoners van Oldenzijlsterweg 25: Garco, Marjolein, Manon, Ruben en Milou van den Berg. Liesbeth doet verslag. 'Na de gebruikelijke introducties van de verschillende verenigingen en activiteiten van het dorp was het aan ons om de onderste steen boven te krijgen. Nu... Garco is op 4 oktober 1969 geboren in Roodeschool en via Usquert, Warffum en Uithuizen in Oldenzijl terechtgekomen. Hij is gek van aardappelen; als buitendienstmedewerker is hij bij HZPC (mede)verantwoordelijk voor de export van pootaardappelen. Spreekt vloeiend Duits (altijd handig) en werkt vanuit huis (ook erg handig bij calamiteiten in het dorp). En zijn andere kwaliteiten, zoals marathontlopen, komen vast nog van pas. Marjolein, geboren op 11 juli 1970 (nee, sorry, feestje is uitgesteld) is via Winsum en Uithuizen in Oldenzijl terechtgekomen. Zij werkt in een kinderdagverblijf van SKSG, vlakbij het UMCG. En, let op –stille bewondering– ze fietst graag naar haar werk. Op een analoge fiets! Ze zijn al sinds 1997 bij elkaar, getrouwd sinds 1999 (bijtijds voor de rampen van 2000?). Samen wandelen en fietsen ze graag. Van hun hobby –de tuin– mag iedereen meegenieten via het Oldenzijlster fruittrapke. Ze hebben drie kinderen. Ruben volgt een logistieke opleiding op het Noorderpoort, Manon doet de opleiding 'facilitair leidinggevende' bij het Alfa-college en Milou zit op HHC én houdt van voetbal! Wie weet het begin van een dames 1 in Oldenzijl? En oh ja, de pony? De pony heet Whoopy!'

En nog meer nieuwe bewoners

Yolande en Liesbeth gingen ook buurten bij Brigitte Donck en Ryan. Eigenlijk is Brigitte een bekende onbekende. We kennen haar (bijna) allemaal al een beetje: Brigitte (met 'g' en 'dzje') en haar meneer Jansen. (Wie hem beter kent, mag misschien wel Ryan zeggen.) Iets eerder dan gepland zijn ze in Oldenzijl komen wonen bij Danny, Tess en Finn. Moeder en zoon voelen zich hartstikke thuis,

zelfs beter dan verwacht na het drukke en levendige Harderwijk. Brigitte heeft inmiddels een baan bij Beter Thuis Wonen en Ryan gaat naar school in Zandeweer, waar hij al een paar vrienden heeft gemaakt. Na de welkomstspraak van Yolande en de de giften van VDO, IJssvereniging en Nicolaaskerk kwam al gauw de belangrijkste vraag: hoe hebben jullie elkaar leren kennen? Natuurlijk via Facebook! Ze hadden het gewoon té leuk met elkaar. Het leukste aan Danny vindt Brigitte dat hij zo positief in het leven staat en dingen, die hij niet kan veranderen, naast zich neer kan leggen. 'Anders dan vrouwen, wij zijn meer herkauwers.' Het draaien van bardiensten neemt Brigitte nog in overweging, maar waar ze direct voor in zou zijn, is dansles in het dorps huis. Dagelijks oefenen Ryan en zij met lezen. Met succes, want Ryan heeft al een hele 'leesmeter' uit! Nog eentje en ze gaan samen naar de bioscoop. Hij rijdt paard en aait iedere dag de kippen. (Nee, stil maar burens, geen haan). En hoewel Brigitte vroeger ook ooit paard heeft gereden, heeft ze hélemaal niets met sport; niet om te doen en ook niet om naar te kijken! Wil je haar aan de giel hebben: vraag naar het frikandellenverhaal, of naar het konijnenpak.

(Enne, geheimpje, psssttt: volgend jaar 20 mei is er een heeeeeeeteeeeeteeeeet groot feest!!!)

Dorpsfilm

Een klein berichtje op Facebook: 19 september wordt op Podium TV een dorpsfilm uit 1963 uitgezonden over Uithuizermeeden met ook beelden van Oldenzijl. Kijken dus! Het was een film uit de serie 'Films van Toen', een samenwerking met Groninger Archieven, Drents Archief en Fries Filmarchief. De film gaf een prachtig tijdsbeeld. Veel shots waren er van scholen, die in die tijd bepaald nog niet leken te lijden aan een teruglopend leerlingenaantal. Wie zoekt op 'films van toen-uithuizermeeden-1963' kan de film terugkijken. Het stuk over Oldenzijl begint ongeveer bij minuut 41.

In het zicht van de haven

En ineens stond er half september zo maar een verlaten caravan langs de Oldenzijlsterweg, ongeveer tegenover de oprit van Jan en Leny. Terug van een vakantie, in het zicht van de haven gestrand met een disselboom die doormidden lag. Iets te hard over de drempel gereden. Toch was Oldenzijl voor de eigenaar geen onbekend terrein. Als smid werkte hij veel samen met Hans Lourens (nu Van der Maar) en ook veel boeren in de omgeving

kende hij wel. Ook Sietze, die hij ging opzoeken om te vragen of niet net dat weekend de aardappels op het naastgelegen land gerooid moesten worden. 'n Paar dagen later werd de caravan opgehaald. Op naar de volgende vakantie?

Agrarische bedrijvigheid

In een dorp met zoveel agrarische bedrijvigheid is er op dat gebied altijd wel wat te beleven. Zelfs 'gewone' zaken als combinen blijven voor een niet-boer iedere keer toch weer spectaculair en leveren mooie plaatjes op. Nog spannender wordt het als Sietse met een enorm zaagblad achter zijn trekker dwars over de aardappelvoren rijdt met een hoog opspattende regen van kleine modderkluiten achter zich aan. Om geulen te maken, weten we inmiddels.

Maar ook het oude, vertrouwde handwerk kan intrigerend zijn. Want wie was toch die persoon die zich in juni dag in dag uit met een blauw emmertje over de bietenakker naast de boerderij van Klaas en Gea bewoog? Een archeoloog op zoek naar historische schatten? Een onderzoeker die het bodemleven nauwkeurig onder de loep nam? Het bleek Ida te zijn, zus van Sietse, die het bietenland ontdeed van aardappelplanten van vorig jaar, die opnieuw waren opgeschoten. Engelengeduld..., monnikenwerk..., met recht passende termen voor deze noeste arbeid. Maar mét resultaat, de bieten staan er nu prachtig bij!

Nieuwe containers

Na de herindeling mochten de inwoners van Het Hogeland zich uitspreken over een nieuw, uniform afvalinzamelingsysteem, waarbij ook gestreefd wordt naar minder afval. Nu nog is elke inwoner goed voor 200 kilo per jaar. Dat moet over vijf jaar teruggebracht zijn naar 30 kilo. Het tweewekelijks legen van de grijze container blijft gehandhaafd. Het uitgangspunt wordt nu: wie minder (vaak) inlevert, betaalt ook minder. Voor de groene container komt een nieuw rooster: van april t/m oktober wordt deze wekelijks geleegd en in de winter om de twee weken. Dit veranderde systeem vereist nieuwe, gechipte containers.

Op een dag rijdt een vrachtauto vol containers voor. De chauffeur laadt per adres twee containers uit en houdt die met een ge oefende hand- en heupbeweging schuin op de kop. De as en de twee wielen die eruit gerold komen, bevestigt hij geroutineerd aan de container. Vervolgens krijgt de bak een sticker met adresgegevens, wordt de chip bevestigd en worden sticker en chip gekoppeld. Het klinkt eenvoudig, maar het valt niet mee, als je de beste man mag geloven. Hij doet het werk al twintig(!) jaar en is nog geen gemeente tegengekomen, waar de boekhouding klopt. Huizen die er niet meer zijn, zitten nog wel in het systeem en omgekeerd: nieuwe huizen zitten er soms juist nog niet in. In Oldenzijl dook het raadselachtige adres Oldenzijlsterweg 19T op. Zou het de tijdelijke woning van Arne-Jan en Lonneke zijn? Hij weet het niet. Hij besluit: 'Die sticker neem ik eerst maar weer mee!'

Burendag

Op 26 september was het weer burendag. Liesbeth schrijft erover op de site: 'Na een goed gesprek, met goede werkafspraken werd er gewerkt en gewerkt en gewerkt. Maar de show werd gestolen door een onverwachte gast. Na jaren van gespannen afwachting verheugt het ons

mee te kunnen delen dat er eindelijk een ooievaar is gesignaleerd in Oldenzijl. En dat nog wel op burendag!' Verder werd er gesnoeid, geverfd, met een

piano gesleept en op enig moment zelfs gebarbeed. Een vruchtbare dag dus!

Zomerstorm

Volgens Weeronline was er op 25 juli officieel sprake van een zware zomerstorm. Het was de tweede uit de geschiedenis en de eerste ooit in de maand juli. In IJmuiden bereikte de gemiddelde wind die dag tussen 13.20 en 14.20 uur

een kracht van 10 Beaufort (zware stormkracht). Langs de kust werden zware tot zeer zware windstoten gemeten, van 100 km/u met een uitschieter naar 121 km/u. Zo'n zware zomerstorm is zeer zeldzaam. Sinds de metingen kwam dit slechts twee keer eerder voor, op 27 augustus 1912 en op 12 augustus 1914. Een 'gewone' zomerstorm komt gemiddeld eens in de vijf jaar voor. De storm van juli was sinds de start van de metingen in 1901 de 25e officiële zomerstorm. In Oldenzijl viel het allemaal reuze mee. Op de foto een flinke afgewaaid tak op de Oldenzijlsterweg.

Raadsel

Het is augustus, de Paaptilsterweg is afgesloten, lezen we op het bord. Geen punt, als je vanuit de richting van de kerk komt en je wilt naar Uithuizermeeden, ga je gewoon rechtdoor over de Battenweg. Logisch toch?

Maar nee, naar Uithuizermeeden is rechtsaf.

Rechtsaf?? Oké vooruit, rechtsaf dan maar, volg B.

Maar hé, B was toch naar rechts?

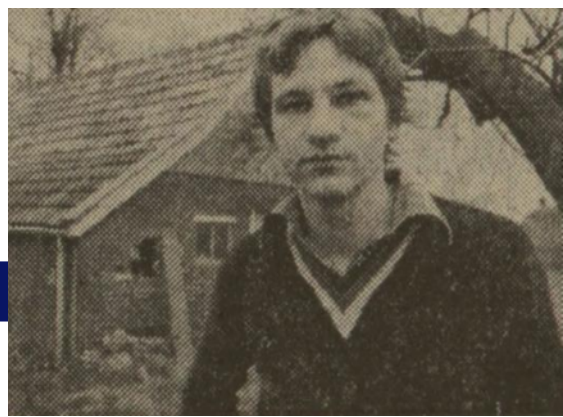
Nou, blijkbaar niet, we moeten blijkbaar naar links. Maar was links niet afgesloten?

Oh, nee, toch niet. Links bestaat helemaal niet meer! En rechtdoor mag blijkbaar óók al niet! Dan maar omkeren en via de Noorderweg. *Uithuizermeeden, here I come!* Er zijn uiteindelijk meer wegen die naar Rome leiden al valt het soms niet mee om er te komen!

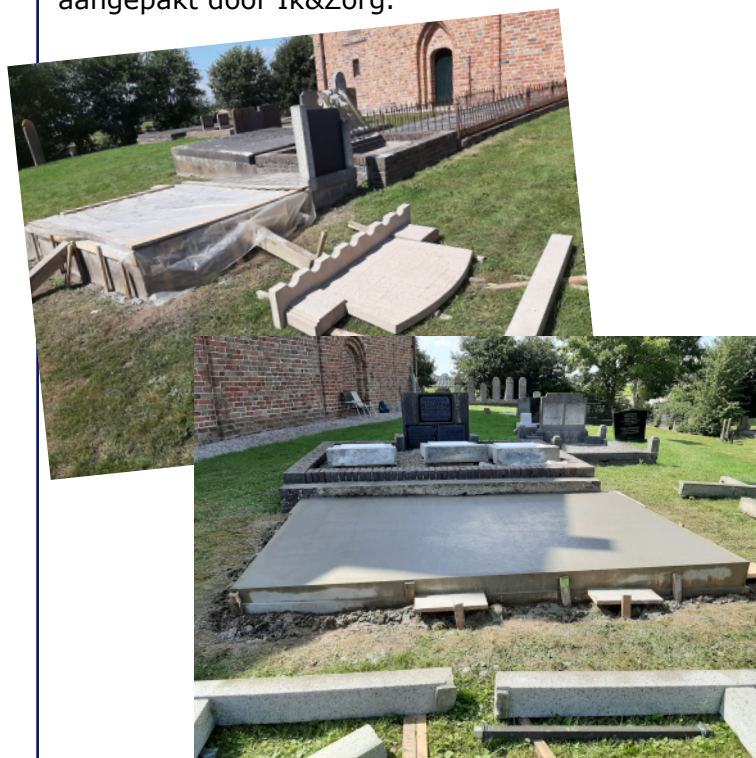
Ciscus blikt terug

Oldenzijl, 1985. De gang in het huis van Luciën en Mirjam van Hoesel hangt vol met shawls van vele voetbalclubs. Luciën is straathoekwerker in Groningen. Zit te midden van de fanatiekste supporters van bezoekende clubs van de FC. En grijpt in waar nodig. In 1966 is Luciën een van de oprichters van de Rode Jeugd. Een verzetsbeweging die de kapitalistische samenleving met geweld wil veranderen. In 1972 belandt hij voor twee jaar in de cel nadat bij een inval van de politie bom-onderdelen onder zijn bed worden gevonden, bestemd voor het Griekse verzet. Met Mirjam en enkele gelijkgestemden vertrekt hij na zijn vrijlating naar een Palestijns opleidingskamp in Jemen. Na terugkeer besluit hij de gewapende strijd op te geven. Later werkt hij als welzijnswerker en als directeur van een jongerenopvang in Arnhem. Onlangs bracht Mirjam met drie zonen nog een bezoek aan Oldenzijl. Luciën overleed in 2000.

Kerken in het groen

Opnieuw is er aan grafherstel gewerkt op het kerkhof om de Nicolaaskerk. De mensen van Landschapsbeheer Groningen hebben grastenen rechtgezet, dekplaten vernieuwd en delen opnieuw opgemetseld. Verder is er voegwerk hersteld en nieuw grind gelegd. Het ijzeren hekwerk rondom één van de graven aan de zuidkant van de kerk zal worden aangepakt door Ik&Zorg.

Binnenkort zal het werk officieel worden opgeleverd. Wat er dan nog moet gebeuren, is het opnieuw beletteren van een aantal grafstenen, zodat de teksten op de stenen weer leesbaar worden. Daarvoor zal in oktober allereerst een inventarisatie gemaakt van de grafstenen die moeten worden aangepakt. In de winter zal door middel van archiefonderzoek geprobeerd worden, zoveel mogelijk informatie over het kerkhof en de mensen die er begraven liggen, te achterhalen.

Het beletteren van de graven zal in het voorjaar en de zomer gaan gebeuren met vrijwilligers. Over het hoe, wat en wanneer wordt in maart, voor aanvang van het nieuwe seizoen, een informatieavond georganiseerd in samenwerking met Landschapsbeheer Groningen. Iedereen die geïnteresseerd is en mee wil helpen (of eerst meer wil weten) is van harte

welkom. Daar wordt dan ook een werkgroep geformeerd met mensen die vanaf mei aan de slag willen op het kerkhof. De eerste vrijwilligers hebben zich al aangemeld!

In april worden met de vrijwilligers afspraken gemaakt over de planning en de verdeling van de werkzaamheden. In mei hopen we van start te gaan. In omliggende dorpen zijn dit soort projecten al heel succesvol aangepakt. Vrijwilligers daar spreken met veel plezier en enthousiasme over het dankbare werk om de graven weer mooi te beletteren. En ook hier geldt: vele handen maken licht werk!

Wie belangstelling heeft, kan zich aanmelden bij Marja (secretaris@nicolaaskerkoldenzijl.nl)

Concert

Het wás spannend, 27 september. Zou het geplande concert door kunnen gaan of moest ook déze activiteit worden afgelast in verband met corona? De nodige maatregelen waren getroffen, het aantal bezoekers was beperkt, dus het zóu moeten kunnen. En het kon! Zestien bezoekers waren er die zondag in de Nicolaaskerk om te luisteren naar bariton Palle Fuhr Jørgensen en pianist Roel Praas. Samen brachten ze een programma met liederen van John Nicholson Ireland, Ralph Vaughan Williams en Johannes Brahms. Praas speelde solo werk van Sergej Rachmaninov (prelude opus 32, nr. 2) en York Bowen (sonatine opus 144). De aanwezigen hebben genoten van dit optreden, dat het eerste was in de kerk sinds het uitbreken van de coronapandemie. Onder voorbehoud (zoals alles in deze tijden) is het volgende concert op zondag 28 maart 2021. Dan presenteren oude bekenden Gea Passies (zang) en Johan van Havinga (piano) hun programma 'De Dames Schumann'.

Bier of ...

Eufemisme. Het klinkt als een moeilijk woord, maar het is een begrip dat iedereen wel kent. Je geeft iets een fraaie naam om het mooier, vriendelijker of minder onaangenaam voor te stellen dan het in werkelijkheid is. Op die manier worden bepaalde zaken in andere, minder confronterende bewoordingen weergegeven. Denk aan: iemand laten gaan, terwijl hij wordt ontslagen, een prijscorrectie in plaats van een prijsverhoging, een uitdaging als we eigenlijk een enorm probleem bedoelen of een sanitaire stop als iemand gewoon even moet plassen. Een inbreker wordt zo een ongewenste bezoeker en belastingfraude noemen we eufemistisch belastingvermijding. Zo kun je

je drankje ook een alternatieve naam geven. Klinkt minder alcoholisch en een stuk gezonder. Dat bedacht ook Gerrit, toen hij zijn bestelling doorgaf: 'Doe mij maar een granensmoothie!' Een granensmoothie? Wat in hemelsnaam is een granensmoothie? Oh, natuurlijk, een pilsje! Maar voor de bardienst was het simpel: 'Jij wilt een granensmoothie? Dan krijg je een granensmoothie!' Geserveerd in een mooi glas, gedecoreerd met een schijfje komkommer en voorzien van twee rietjes zag die er prachtig uit. Héél gezond en héél niet-alcoholisch. Maar of het wat Gerrit betreft voor herhaling vatbaar is?? Een hartgrondig 'gátver' doet vermoeden dat hij de volgende keer maar gewoon, heel oneufemistisch, weer een biertje bestelt.

Weizenbier

Voor Dick (Sikkema) geen granensmoothies, hij maakte deze zomer zijn eigen tarwebier. Van Eva kreeg hij voor zijn verjaardag een brouwpakket met ruim een kilo tarwe en

gerstemout (in een verhouding 60/40), een paar gram hopkorrels en weizenbiërgist. Dat alles ging in vijf liter water. Het zo geproduceerde bier vulde hij af in beugelflessen, 'met nagisting op de fles'. Als dát niet professioneel klinkt... 'Het werd warempel een heerlijk weizenbiertje', was zijn conclusie dan ook, waarvan hij zeker meer gaat maken. Een bestelling plaatsen kan, grapte hij op Facebook, de levertijd is vier weken. Misschien een ideeetje voor Gerrit?

Nog meer verkeer

In 2017 was één rijstrook van de Eemshavenweg afgesloten. In deze krant schreven we: *'We hebben het geweten in Oldenzijl. Ineens kwam er heel veel vrachtverkeer door het dorp. En dat ging niet zachtzinnig. Vaak met grote snelheid denderden ze over de Oldenzijlsterweg. Gerrit heeft op enig moment zelfs zijn betonpomp langs de kant van de weg geparkeerd om de snelheid een beetje te remmen.'*

In september leek het alsof de geschiedenis zich herhaalde. Nú zat de stremming rond Uithuizen. De officiële omleiding ging via de Eemshavenweg, maar wie hier ter plekke bekend is, ging (natuurlijk) niet zover om en reed door Oldenzijl. Dát was helemaal niet zo erg. Maar de snelheid waarmee er door het dorp gereden werd, wél. Zelfs het inderhaast geplaatste 'verkeersmaatje' met z'n rode vlag bij nummer 15 hielp niet tot nauwelijks.

Veel chauffeurs van personenauto's van buiten, maar ook vanuit het dorp zelf, en van busjes (bezorgers!) zagen (en zien) de wegen door het dorp regelmatig aan voor een racebaan. Ook sommig vrachtverkeer bezondigde zich aan hoge

snelheden, evenals landbouwverkeer, dat soms werkelijk door Oldenzijl knalde. Levensgevaarlijk en voor aanwonenden bepaald geen pretje. Maar... er zijn ook truck-, trekker- en andere chauffeurs die hun snelheid wél matigen. Petje af, dat is direct een wêrld van verschil. Zij verdienen een groot compliment! Inmiddels is 'Uithuizen' weer open. Het scheelt een slok op een borrel!

Ik ben van hout

Een maandlang exposeerde Johan de Meester uit Garsthuizen zijn beelden van hout in de Nicolaaskerk. Hij werkt al jaren met hout, maar nog nooit eerder exposeerde hij. Het zijn niet zó maar beelden, weet Johan heel zeker. Het zijn beelden met verhalen. 'Als je heel stil bent, hoor je de verhalen die de beelden je vertellen.'

Een aantal van die verhalen heeft hij ook vastgelegd in een fraai boekwerk dat speciaal voor deze expositie is uitgegeven. Op 5 september werd de tentoonstelling tijdens een besloten bijeenkomst geopend met zang, verhalen en natuurlijk het bekijken van de beelden. In de weken daarna kon iedereen die de kerk binnenliep, genieten van het tentoongestelde werk. Heel vaak was Johan zelf ook aanwezig om een toelichting op zijn werk te geven. In totaal heeft hij, tot het einde van de

expositie op 27 september, wel zo'n 150 gasten geteld. Op de site van de Nicolaaskerk zijn de beelden nog steeds te bewonderen.

Overleden

Op 19 september overleed Evan, lieve zoon van Anske en Wout Visscher, stoere broer van Marit, Lars en Vigo. Evan werd geboren op 23 februari 2017. In de Ol'nzielster van juli 2018 schreef Anske in een kort berichtje hoe het toen met hem ging. Ze beschreef in haar verhaal hoe kwetsbaar Evans gezondheid was en hoe het elke dag spannend was hoe het met Evan zou gaan. En nu, "na een leven van zorgen maar vooral mooie en gelukkige momenten" is er een eind gekomen aan het korte leven van Evan. Een groot verlies, een groot verdriet. We wensen de familie veel sterkte toe!

Colofon

redactie: Marja Spakman
Oldenzijlsterweg 17, Oldenzijl
telefoon: 0595-464327
e-mail: marja.spakman@planet.nl

Met bijdragen van:

Ciscus	Yolande Massereeuw
Liesbeth Span	Christel Uittenboogaard
Danny Witteveen	Trudy Dehue
Dick Sikkema	Leo de Vree

Bron weefoto pag 1 rechtsboven: KNMI
Bron foto Luciën van Hoesel: NvhN

Verspreiding: Dick Knol

Digitale versie en website: Liesbeth Span

Technische ondersteuning: Leo de Vree

Druk: Blue Mule, Kantens

Kopij voor de volgende Ol'nzielster is welkom!
Graag aanleveren vóór 1 februari 2021.

(Bijdragen worden mogelijk ingekort en/of geredigeerd.)